

Hva mener vi med trivsel?

I korthet kan en si at trivsel handler om positive følelser og tilfredshet; en opplevelse av å ha muligheter, kunne utvikle seg, ha trygge sosiale relasjoner og bærekraftige sosio-økonomiske vilkår. Å ha det godt handler både om den helhetlige livssituasjonen, men også om spesifikke settinger som å trives i barnehagen eller på skolen.

«Alle barn har rett til eit liv og ei framtid» sier artikkel 6 i barnekonvensjonen. Det betyr at barn og unge skal ha de beste mulighetene til å vokse opp og ha et fint liv, og få hjelp til dette dersom noe i hverdagen som er vanskelig.

I Moss oppvekstportal legger vi til grunn kunnskapsmodellen 'Barnets behov i sentrum' i vurdering av barn og unges trivsel. Denne hjelper oss å se og tenke over hele situasjonen til barnet / ungdommen. Modellen har tre hovedområder: Barnets utvikling - foreldrenes omsorg - familie og miljø.

Hvordan oppdage og handle ved uro eller mistanke om mistrivsel?

Tegn og signaler på trivsel i oppdagerverktøyet beskriver en rekke forhold og observasjonspunkter som kan tyde på at et barn eller en ungdom ikke har det bra. Også tegn hos foreldrene har stor betydning, og kan være like bekymringsfulle som de tegnene barnet eller den unge selv viser.

Det er viktig å ta utgangspunkt i familiens samlede situasjon når barn og unges trivsel, atferd og utvikling vurderes. Foreldrenes omsorg være tilstrekkelig selv om barnet/ungdommen ikke trives, eller omvendt. Barn, unge og familiers reaksjoner og motstandsdyktighet mot belastninger varierer, hvor noen blir sterkt påvirket, og andre i mindre grad. Barn og unge kan også ha like reaksjonsmønstre selv om årsakene til reaksjonene er forskjellige.

Barn og ungdom som er utsatt for vold eller overgrep kan vise tegn på generell mistrivsel. Det er derfor viktig at fagpersoner er i stand til å se, tolke og handle på barn og unges tegn og signaler på trivsel. Det er viktig å huske at enkelte tegn, som konkrete fortellinger om trusler eller vold, alltid skal utløse handling. Andre tegn må ses i en helhet og vurderes faglig.

Veiledning til oppdagerverktøyet – tema trivsel:

Tegn på trivsel er aldersinndelt slik: Gravid, 0–1 år, 2–3 år, 4–5 år, 6–9 år, 10–12 år, 13–15 år og 16+ år. Velg barnets/ungdommens alder først.

Tegn på trivsel er gradert på tre nivåer:

- **Normal** (grønn) - beskriver god /moderat trivsel. I denne situasjonen trenger en ikke, eller i liten grad gripe inn. Ha oppmerksomhet på, eller gjør en innsats lokalt for å følge med på synkende trivsel.
- **Sårbar** (gul) - beskriver atferd og forhold som vekker uro og krever særlig oppmerksomhet eller handling fra voksne. Slike forhold kan trenge at vi er flere om innsatsen med et tverrfaglig blikk på utfordringene.
- **Alvorlig** (rød) - beskriver atferd eller forhold hvor barn/unge er utsatt eller truet, og situasjonen krever at vi griper inn umiddelbart.

Husk at beskrivelsene er ikke uttømmende eller gir en fasit. Gjøre en faglig vurdering av oppsummeringen i samarbeid med kollega, leder eller andre fagpersoner.

- Oppsummeringen til slutt viser tegn og signaler sortert på alvorlighetsgrad (gradering), og kan brukes i vurdering av behovet for å komme tidlig inn eller handle i akutte situasjoner.
- I oppsummeringen kan du også sortere tegn og signaler slik at du får oversikt på hvilke områder som er mest utfordrende. Dette kan være nyttig for å vurdere hvem som er relevante samarbeidsaktører og/eller aktuelle tiltak.

Er et barn eller ungdom i en alvorlig situasjon?

Dersom du har grunn til å tro at et barn eller ungdom er i en svært alvorlig situasjon må du handle umiddelbart.

Du sender bekymringsmelding til barneverntjenesten her: [Sende bekymringsmelding digitalt](#)
Dersom du har spørsmål som gjelder meldingen kan du ringe barnverntjenesten.

Er det fare for liv og helse, skal politiet kontaktes umiddelbart.

Merk!

Ved mistanke om at barnet / ungdommen er utsatt for alvorlig vold eller seksuelle overgrep i hjemmet skal IKKE foreldre / foresatte varsles i forkant av at bekymringsmeldingen sendes.

Telefonnummer i akutte situasjoner:

Barnevernets mottakstelefon [982 98 700](#). Tilgjengelig mandag til fredag, kl. 08.00-15.45/(15.00).

Barnevernets vakttelefon [950 59 217](#). Tilgjengelig også på kveldstid, helger og helligdager

Politiets nødtelefon: [112](#)

Øst politidistrikt: [02800](#) / [64 99 30 00](#)

Kilder:

- Hjørring kommune / [Hjørring - Trivselsguiden](#)
- Helsedirektoratet – Trivsel i skolen (rapport) [Trivsel i skolen.pdf](#)
- Bufdir - Kunnskapsmodellen «barnets behov i sentrum» [Kunnskapsmodellen barnets behov i sentrum | Bufdir](#)
- Barneombudet: [Retten til liv](#) (artikkel 6 i barnekonvensjonen)